

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА РСО „ЦЕНТРАЛНА СТАРА ПЛАНИНА“

ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

Програмата за дейността на РСО „Централна Стара планина“ за отчетния период, приета от Общото събрание на организацията на 26 май 2017 г., включва инициативи в четири направления:

- подкрепа за укрепване капацитета на местните власти чрез организиране на обучения
- предоставяне на информация и разпространение на полезни практики за добро управление на местно ниво
- осигуряване на условия за устойчиво развитие на сдружението и
- участие в проекти и инициативи.

Подкрепа за укрепване капацитета на местните власти чрез организиране на обучения

На 11 август РСО „Централна Стара планина“ организира Регионален дискуссионен форум под наслов „Старопланински поглед към Европейската година на културното наследство 2018“. Темата на събитието, което се състоя в семинарната зала на МАИР „Боженци“, бе избрана в съответствие с предизвикателствата, пред които България ще бъде изправена по време на своето председателство в Европейската година на културното наследство (ЕГКН).

Почти 30 участника – представители на местни власти, НПО-сектор и културни институти от различни общини на Сдружението обсъждаха най-важните аспекти, свързани с ЕГКН. Отговорностите на общините и на общинските културни институти за поддържане, реставриране, консервиране, повторно използване, достъпност и популяризиране на културното наследство и на свързаните с него услуги представи в своята презентация професор Вера Бонева от Университет по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ). Програмите за финансиране на дейности в изпълнение на ЕГКН представиха Полина Косева – ръководител екип „Общински ресурсно-координационен център“ при НСОББ и Мариела Петрова – изпълнителен директор на РСО „Централна Стара планина“.

Участниците във форума обсъдиха различните възможности на общините за активно включване в първата ЕГКН и споделиха идеи за съвместна инициатива. В рамките на дискусията бяха очертани няколко посоки, в които да се вложат усилия за разработване на общи проекти, с които старопланинският регион да представи културно-историческото си наследство пред Европа и света.

До края на годината РСО „Централна Стара планина“ информираше общините за всички възможности, свързани с Европейската година на културното наследство 2018.

Предоставяне на информация и разпространение на полезни практики за добро управление на местно ниво

През отчетния период подготвихме и разпространихме 4 издания на своя информационен бюлетин. Информация за дейността на РСО „Централна Стара планина“ и за полезни практики за добро управление в общините от сдружението редовно публикувахме на официалния сайт на организацията www.rso-csp.org и разпространявахме в социалната мрежа фейсбук чрез собствена страница и споделяне в подходящи групи.

Осигуряване на условия за устойчиво развитие на сдружението

В началото на 2017 г. променихме Устава на РСО „Централна Стара планина“ за да го синхронизираме със Закона за юридическите лица с нестопанска цел, както и да конкретизираме правата и задълженията на Общото събрание, Управителния съвет и Изпълнителния директор.

Обновихме състава на Общото събрание в съответствие с новия Устав, проведохме по график заседания на Общото събрание и на Управителния съвет.

Разработихме Програма за честване на 20 години РСО „Централна Стара планина“ и на 17 ноември при домакинството на Община Елена отбелязахме своя празник с членове, партньори и приятели на организацията. Специално за събитието създадохме филма РСО „Централна Стара планина“ – 20 години работа, развитие, успех, който в 12 минути проследява постигнатото през годините от нас чрез срещи с представители на местните власти от всички членуващи общини. Искрено и от сърце благодарим на всички тях за партньорството и приятелството, мотивиращата оценка на резултатите от нашата съвместна работа, вярата в бъдещето на сдружението и благопожеланията.

За да се запознаем с възможностите за финансиране на проектни предложения по важни за общините теми участвахме в информационен ден и международен форум по програма Интеррег Европа, както и във фокус група по ОП „Околна среда 2014 – 2020 г.“. Включихме се в международни консорциуми за разработване на съвместни проектни предложения по програмите „Европа за гражданите“, „Хоризонт 2020“, „Еразъм+“ и „Творческа Европа“, а в качеството си на водещ партньор разработихме проектно предложение, с което кандидатствахме за финансиране по мини грантовата схема на проект LADDER („Местните власти като двигатели на развитието и повишаване на познанието“), финансиран от EuropeAid. Под ръководството на Община Габрово участвахме активно в подготовката на кандидатурата на града за творчески град на занаятите и фолклорното изкуство на Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО). През 2018 г. Изпълнителният директор на РСО „Централна Стара планина“ Мариела Петрова ще се включи в работата на Оперативния комитет, създаден във връзка с успеха на кандидатурата и избирането на Габрово за град на ЮНЕСКО. Задачите на Комитета са свързани с това да инициира, планира, организира, координира и контролира изпълнението на Плана за действие на Габрово като творчески град и да съдейства за осигуряване на видимост на инициативите.

През отчетния период поддържахме живи контактите си с български и чуждестранни партньорски организации. РСО „Централна Стара планина“ участваше в организирани от тях събития и включваше техни представители в своите инициативи.

Участие в проекти и инициативи

- Европейски информационен център „Европа директно - Габрово“

От 2009 г. РСО „Централна Стара планина“ оказва съдействие при реализиране на дейностите на Европейски информационен център „Европа Директно“ Габрово към Габровската търговско-промишлена палата. Центърът работи на територията на областите Габрово и Ловеч, като има за цел да информира гражданите за възможностите, които предоставя членството на България в Европейския съюз. През 2017 г. с наша подкрепа бяха организирани следните събития:

- Ден на Европа в Дряново

Тържественото отбелязване на 9 май започна с парад на знамената на страните-членки на Европейския съюз. След българското и европейското знаме, в Ритуалната зала на общината знаменосци внасяха флаговете на останалите европейски страни по реда, в който са приети за членове на ЕС. Въпреки лошото време, което попречи събитието да се проведе навън, учениците от СУ „Максим Райкович“ се включиха със завиден ентузиазъм, като показаха знанията си за отделните страни членки и не скриха пристрастията си за това кое знаме биха искали да носят. 68 деца участваха в организирания пленер за рисунки на тема „Европа в моите очи“. Творбите на участниците, разделени в три възрастови групи бяха оценявани от професионално жури. Победителите получиха награди от „Европа директно“ Габрово и община Дряново. Два дни по-късно, по повод 10-годишнината от членството на България в ЕС, знамената на България и Европейския съюз бяха поставени за постоянно в парка на площад Ларгото.

- Ден на Европа в Угърчин

За Деня на Европа в Угърчин се проведе за първи път детски фестивал под надслов „Вярвай в чудеса“. Началото беше поставено на 27 май, точно в 10:00 часа в салона на НЧ „Вълчо Русковски 1894 г.“ На голямата сцена и във фойетата на читалището талантиливи деца от Угърчин, Кирчево, Лесидрен, Ловеч, Троян и Плевен цял ден пяха, танцуваха, рисуваха на тема „Европа в моите очи“ и разказваха приказки под формата на театрални спектакли. В края на деня малчуганите подредиха огромен пъзел с картата на Европа и пуснаха стотици балони с посланието „Вярваме в чудеса, защото ги познаваме – вярваме в чудеса, защото ги създаваме“.

Всички деца получиха като подарък от Община Угърчин детската книжка „Трюфел град“, отпечатана специално за случая. Тя включва три приказки, създадени с ученици от училищата в Угърчин, Кирчево и Лесидрен в часовете по фантазия с детската писателка Милена Димова. Приказките бяха отпечатани и на постери, за да се четат от всички гости. Стотици рисунки на деца от цялата страна, изпратени специално за този ден, допълваха пъстротата на празника.

- Летни занимания за деца „Детски кът Европа“ в Трявна

В рамките на една седмица през м. юни четвъртокласници от тревненските училища демонстрираха знания и учиха по забавен начин нови неща за Европа, Европейския съюз, правата на детето и за културните особености на страни от континента. Участниците в лагера с желание се впуснаха в приключението „Малки журналисти“. Разделени на групи, те обиколиха централната част на град Трявна, Общината, Съда, дюкянчетата по старинната част и хотелите и проведеха над 50 анкети на тема „Европейски съюз“. Децата изработиха и флаг на „Държавата на децата“, в която мечтите се сбъдват, няма училище, има много футбол, пеперуди и цветя.

- Ден на здравословното хранене и спорта 2017 в Габрово

На 9 ноември Спортна зала "Орловец" в Габрово събра 130 ученици от трети и четвърти клас от Габрово, Севлиево, Трявна и Дряново.

За осма поредна година за няколко часа децата се впуснаха в интересни и занимателни игри. По 6 представители от отборите участваха в състезателните игри, а по четирима - в образователни игри, посветени на здравословното хранене. Те редиха пъзели, решаваха кръстословици, отговаряха на въпроси като "На кое растение какво се яде" и „Кой орган на тялото на кой плод/зеленчук прилича". Оценките се даваха от авторитетно жури, а за една от игрите - най-красиво сгъната салфетка, участниците сами избраха победителя. В края на събитието победители, участници и отбори получиха награди от "Европа директно" Габрово.

- Среща-дискусия „Старопланински срещи с Еразъм+" в Ловеч

Повече от 60 ученика и учители от гимназиите в Ловешка и Габровска област се срещнаха в Ловеч на 20 декември за да дискутират преимуществата на участието в *Еразъм+* по повод 30 години от създаването на програмата.

Те се запознаха с преживяванията на участниците в програмата, "посадиха" дърво на Еразъм+ с множество листа-снимки от участие в проекти и се опитаха да отговорят на въпроси като: „Каква е равностметката за региона", „Какъв е приносът на програмата за създаването на по-квалифицирани кадри" и „Къде са тези кадри сега?".

- Форум за местни и регионални власти на тема "ЕС - План за инвестиции и инициативи за растеж"

Форумът, в който участваха представители на всички общини от РСО „Централна Стара планина", се проведе на 28 юни в Ловеч. При неговото откриване Областният управител на Ловеч Георги Терзийски каза: "Възможностите, които се разкриват пред България по Плана Юнкер касаят всеки един от нас, дават възможности за развитието на бизнеса, а от там и разкриването на работни места и засилване на икономиката ни. Вече е ясно, че все повече ще се говори за финансови инструменти и все по-малко за грантове, особено когато става въпрос за частния бизнес. А в тези финансови инструменти има над един милиард български лева, които трябва да достигнат до бизнеса, а от там и до хората."

Специален поздрав към организаторите и участниците отправи с видеообръщение и българският евродепутат Ева Майдел (Паунова). Компетентно и по достъпен начин тя представи възможностите на Плана Юнкер и намеренията на ЕК и Парламента за неговото продължение. С презентация по темата се включи и Галина Михнева – изпълнителен директор на ГТПП. Така за участниците в срещата стана ясно, че през 2015 ЕС е стартирал безпрецедентна инвестиционна инициатива, за да подпомогне растежа, да увеличи работните места и да съживи стратегическите инвестиции в ключови сектори в Европа.

Основната част на форума бе посветена на публично-частното партньорство, защото то стои в основата на Плана Юнкер. За този вид сътрудничество между публични организации и частни субекти говориха Иво Пенчев - Председател на Общински съвет Добрич и Александър Трифонов - сертифициран консултант по управление. Вторият презентатор предизвика голям интерес и оживена дискусия с коментарите си по новия закон за концесиите.

• Европейски дни на художествените занаяти

За трета поредна година РСО „Централна Стара планина" беше координатор за България на Европейските дни на художествените занаяти, като през 2017 г. местни власти, музеи, училища за приложни изкуства и занаятчийи бяха обединени от темата „Да изковем връзки". Дните 31 март, 1 и 2 април бяха избрани за популяризиране на разнообразието от занаяти и насърчаване на контактите на майсторите с партньори от различни сфери (културна, социална, икономическа), различни поколения, различни сектори и различни територии.

С подкрепата на общините Габрово, Дряново, Елена, Севлиево и Тетевен, ЕМО „Етър" и МАИР „Боженци", многобройни паралелни събития насочиха вниманието на участниците и широката

публика към онези компоненти на традиционните и на съвременните занаяти, които ни сближават и обединяват.

Архитектурно-възрожденски комплекс „Дандолови къщи“ в Севлиево отвори своите врати на 31 март за изложба на плетива от фонда на градския Исторически музей, ателие по керамика и демонстрации на дърворезба, плетене на една, две и пет куки.

На 1 април на пешеходната зона в Дряново се проведеха майсторски ателиета по дърворезба, иконопис и изработка на сувенири. Експозиция от занаятчийски вещи и пособия разказа своята история със съдействието на училищните клубове „Млад родолюбец“ и „Опознай България“.

В първия ден на м. април и градският площад в Тетевен беше пъстър и оживен. Демонстрациите на изработване на накити, изделия от кожа и ковано желязо, бродирание, плетене и художествена обработка на дърво бяха съпътствани от базар на творби от местни майстори и богата фолклорна програма.

Събитията на 1 и 2 април, които се проведеха на територията на габровските музеи ЕМО „Етър“ и МАИР „Боженци“, бяха вдъхновяващи и интересни. Като взе под внимание мотото на Европейските дни на художествените занаяти за 2017 г., ЕМО „Етър“ реши в този период да „изкове връзки“ между традиционните занаяти и съвременния дизайн, да обедини различните поколения и да покаже, че заедно сме по-креативни и можем повече. В Център „Българка“ на комплекса ученици от националните училища по приложни изкуства в Трявна и Троян обучаваха деца и възрастни по иконопис, дърворезба и грънчарство. Освен това тук можеше да се изработват изделия от плъсти и да се рисува върху бръшлян. В изложбената зала на Старо школо на втория музей - МАИР „Боженци“, бяха организирани демонстрации и ателиета по ръчно изработване на циментови плочки, издухване и украсяване на стъклени играчки, грънчарство и съвременно кошничарство с еко материали.

Две събития се случиха в Елена за втори път в дните 1 и 2 април 2017 г. Европейските дни на художествените занаяти се проведеха паралелно с Фестивала на модерното изкуство „Пъстър балкански свят“ и така възрожденският град потопи в света на традицията и модерността своите граждани и многобройните гости. Официалното откриване беше на 1 април, на сцената на площад „Христо Ботев“. Заедно с песните, танците, арт инсталациите и уроците по латино танци и изобразително изкуство, зрителите се насладиха и на разположените в близост занаятчийски кътове, където имаше демонстрации на дърворезбари, грънчари, кошничари, флористи, майстори на българска дантела и плетива. Туристическият дом се превърна в работилница за захарни и хлебни изделия, запазена територия за най-малките.

Европейските дни на художествените занаяти се провеждат в редица европейски страни от 2006 г. по инициатива на Националния институт за художествени занаяти на Франция.

- Дни на стъклото „Стъклена плетеница“

През 2016 г. заедно с МАИР „Боженци“ отворихме кутията с тайни на един изящен материал и обещахме „Стъклена плетеница“ да се превърне в традиционно събитие. Изпълнявайки дадената дума, през 2017 г. отправихме публична покана за участие във второто издание на инициативата към всички, които имат желание да се включат в творчески работилници по витраж, рисуване и гравирание върху стъкло: *Ако искате поне за ден, или само за час, да бъдете поет с четка или художник на думи, ако сте любопитни как се прави мозайка от стъкло, елате на 12 и 13 август в МАИР „Боженци“. Старото школо на музея отваря врати за „Стъклена плетеница“ – вълнуваща среща с изкуството за рисуване върху стъкло и направа на витражи. Шанса да изразите себе си чрез багри и форми, върху смес от пясък, сода и вар, любезно Ви предоставят РСО „Централна Стара планина“ и МАИР „Боженци“.*

И така в два от най-горещите дни на август магията на стъклото се преплете с емоциите на стотици посетители на Боженци – деца и възрастни, от различни райони на България и от чужбина. Несигурни и несръчни в началото, под вещото ръководство на опитни в занаята (майстори от Велико Търново, Габрово и Луковит), те провериха своето въображение и

сръчност, забавляваха се и отнесоха в къщи за спомен първия си изработен миниатюрен витраж, стъклена плочка с рисунка в неподражаем стил или гравирана чаша.

- Проект DESIGNSCAPES (Изграждане на капацитет за дизайн-базирани иновации в градска среда)

PCO „Централна Стара планина“ е единственият партньор от България, който участва в проект DESIGNSCAPES - единственият европейски проект, получил финансиране от Европейската комисия в размер на почти четири милиона евро чрез програма Хоризонт 2020 (CO-CREATION-02-2016 – потребителски ориентирана иновация: създаване на стойност чрез дизайн-базирана иновация).

Проектът има за цел да разработи съзидателния потенциал на градската среда във възможно най-много европейски градове и да насърчи навлизането, подобряването и увеличаването на дизайн-базираните иновации от съществуващи предприятия, новосъздадени компании, публични власти, агенции и други заинтересовани страни. Проектният консорциум, координиран от АНЧИ Тоскана, обединява общо 12 партньора от 10 европейски държави - сдружения на общини, университетски департаменти по архитектура и дизайн, бизнес училища, центрове за предоставяне на услуги и организации на гражданското общество. Партньорите ще вложат значителни усилия в изграждането на капацитета на многобройни групи заинтересовани лица (граждани, изследователи, практики, иноватори и политици) за използване на дизайна като източник на растеж. DESIGNSCAPES ще предостави и директна финансова подкрепа в размер на 1,5 милиона евро от своя бюджет за водещи и иновативни генеративни инициативи. По този начин ще бъдат подпомогнати връзките между изследователската работа, политиките и практиката.

Проектът стартира на 1 юни 2017 г. и дейностите по него ще продължат до 31 май 2021 г.

- Проект ENLARGE („Енергия за местните администрации: съживяване на управлението в Европа“)

PCO „Централна Стара планина“ е подкрепящ партньор на Istituto per la ricerca sociale (Италия) в проект ENLARGE, финансиран от програмата на Европейския съюз за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“. Проектът има за цел да създаде и разпространи споделено, структурирано и конструктивно знание за управление с участието на гражданите чрез диалог между политици, представители на гражданското общество и практики. Във фокуса е поставена устойчивата енергия и решенията, които създават ефикасни и ефективни публични услуги.

По време на първата фаза на проекта, когато се събираха реални казуси за инициативи, свързани с устойчивата енергия и включващи гражданите, PCO „Централна Стара планина“ представи като добра практика изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради в гр. Габрово. Практиката беше избрана за споделяне с участниците в дискуссионно събитие в Милано през м. октомври.

- Проект „Общо бъдеще чрез образование за развитие“

През м. юли стартираха дейностите по проект „Общо бъдеще чрез образование за развитие“, одобрен за финансиране по регрантова схема на проект LADDER („Местните власти като двигатели на развитието и повишаване на познанието“) с водещ партньор АЛДА (Европейска асоциация за местна демокрация). Проектът беше изпълнен от PCO „Централна Стара планина“ в партньорство с Община Тетевен.

„Общо бъдеще чрез образование за развитие“ имаше за цел да осигури привлекателна среда за развитие на младите хора чрез неформални екологични образователни инициативи,

използващи методиката DEAR („Обучение за развитие и повишаване на познанието“). Предвидените по проекта дейности насърчиха младежи на възраст от 15 до 29 години от Тетевен и селата Рибарица, Черни Вит и Голям Извор да се включат с доброволен труд в обществения живот и да бъдат отговорни към своето бъдеще, като участват във формирането на младежките политики на местно ниво. Младите хора участваха в почистването на еко-пътеки, в практическо обучение по залесяване и отглеждане на горски култури, в празник на билките и планината на х. Вежен, в обучение за безопасно движение в планината и оказване на първа долекарска помощ, в кулинарен базар и обучение на тема “Здравословно хранене и здравословен начин на живот”.

В рамките на проекта беше създадена Регионална младежка мрежа - общност за споделяне, обмен, вдъхновение и съвместна работа на младите хора с местните власти от РСО „Централна Стара планина”.

Настоящият документ не претендира да описва изчерпателно свършеното от РСО „Централна Стара планина” през 2017 г. Допълнителна информация можете да намерите на нашия официален сайт www.rso-csp.org и от сайта на сдружението в социалната мрежа Фейсбук.

Таня Христова

Председател на Управителния съвет
РСО „Централна Стара планина”

